

STAND DER MAAN.

6 October	LAATSTE KWARTIER.
13	NIEUWE MAAN.
20	ERSTE KWARTIER.
28	VOLLE MAAN.

WATERGETIEN

		Hooch Water	Laag Water.
19 ZATERDAG . . .	's morg.	11-03	5-06
20 ZONDAG		12-00	6-00
21 MAANDAG		12-45	6-45
22 DINSdag		1-30	7-30

SURINAAMSCH COURANT.

№ 1833.

ZATURDAG, DEN 19^{en} OCTOBER.

№ 81.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 16 October 1833.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 11^{den} dezer, n°. 1167/1089, en van den 15^{den} dezer, n°. 1150/1102, zijn tot *Dienaren der Justitie* alhier, benoemd en aangesteld: ANTONIE BASSIE en JEAN BAPTISTE BELLEN.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

EDICTALE CITATIE.

(39190) Uit kracht van acte eerste default, met admittie tot eene tweede dading, bij openbare Edicte *ad valvas curiae*, in dato 16 Augustus 1833, verleend door het Gerechtshof te Suriname, aan CORSTIAAN AART BATENBURG en JOHANNES THEODORUS MEIER, in relatie van Executeren in den Boedel en Nabatenschap van JOHANNA GEERTTRUIDA BEAULES eertijds weduwe D. BREDERODE, laatst weduwe J. H. BRANDT, impetranten van Edictale Citatie.

Zoo wordt door mij Exploiteur bij het Gerechtshof te Suriname voor de tweede maal bij Edicte *ad valvas curiae* gedagvaard, gelijk ik dagvaare bij dezen, alle binnenlandsche Creditoren van den Boedel JOHANNA GEERTTRUIDA BEAULES, eertijds weduwe D. BREDERODE, laatst weduwe J. H. BRANDT, en voorts allen en een iegelijk, die enige actie of pretentie tot lasten van denzelfden zoude vermenen te hebben.

Omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van het Gerechtshof te Suriname, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 15 November 1833, 's morgens acht uren, ten einde aldaar de impetranten qq. te zien dienen van acte eerste default en tweede dading, bij Edicte *ad valvas curiae*, en wijders met de impetranten qq., voort te procederen als naar regten.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan Paramaribo, den 18 October 1833.

N. L. BRAAM,
Exploiteur.

ADVERTENTIËN.

(39985) Aan het DEPARTEMENT DER NIEUWE WEES-, KURATEEL- EN ONBEHEERDE BOEDELKAMER DER KOLONIE SURINAME, zijn gede- volveerd de navolgende Boedels als:

Van FREDRIK HENDRIK DURHOUT, den 1 October 1832, JOSINA HENDRIKA GRIETHUIZEN, den 1sten dito, SUSANNA MARCELLINA KLOPMAN, den 2den dito, FREDRIK FRANÇOIS HEIJFELD, den 14 dito, de Plantaadje *Tijrol* voor de helft aankomende de niftandige JEANNE HUMPHRIJS, den 6 November dito, E. JEMOTT, den 19 dito, ELISABETH PETRONELLA MARIA VAN TRIGT, wed. LOUIS JURGENSON RENS, den 29 dito, JOHANNES COENRAAD MULLER, den 22 dito, de vrije TRUIJ van J. F. STOLKERT, den 27 dito, de vrije

Indianin CATRIJNTJE van RIJURMA, den 3 December dito, CORNELIS WILLEM VAN VOORSE, den 4 dito, en GODLIEB GUSTAF PFANNENSTILL, den 17 dito.

4de Advertentie.

Als voren: de Boedels van EVERT SOESMAN, den 19 Januarij 1833, de vrije ELISABETH van VAN GELDEREN, den 28 dito, J. H. THIELMEIJER, den 31 dito, CHRISTIAAN JOHANNES PHILIBERTUS VAN DEN HEUVEL, den 1 Februarij dito, de vrije CHARLOTTE van JAN CASPER WOLFF WERNER, den 3 dito, JOHANNA HENRIETTA VAN SCHNAESKI, in gemeenschap van Goederen getrouwd geweest met haren voor- overledenen Echtgenoot NICOLAAS HER- MANUS MUIJSKEN, den 10den dito, HENDRIK DIJKMAN, den 18 dito, de vrije FRANCINA van JAN SEIJST, den 6 Maart dito, de vrije MARIANNA van HUISMAN, den 22 dito, de vrije TROMPÉ van SLUIJ- TER, den 24 dito, en de vrije KÉA van TINGIE van VAN SON, den 24 dito.

3de Advertentie.

Als voren: de Boedels van de vrije AMBA van de weduwe SOESMAN, den 1 April 1833, de vrije HERMINA van JAN WEIJNE, den 1 dito, MORDECHAI NAMIAS TORRES, den 10 dito, PIETER LORENZEN, den 15 dito, JAN PETRUS ROODENBEEK, den 20 dito, JOHANNA MARGARETHA VAN GENNEP, den 21 dito, J. B. ROBERTSON, den 23 dito, JAN VAN ENGELN, den 30 dito, T. C. L. H. ARNZEN, den 30 dito, GERRIT OPPENOORDE, den 1 Meidito, PAULUS ROMIJN, den 12 dito, de vrije CLAZINA van FRANCINA van DOESBURG, ook genaamd CLAZINA van BENT, den 30 dito, de vrije FLORIS WILLEM van NIEUW AMSTERDAM, den 2 Junij dito, MARIA FROMUTHA ROTHE, laatst weduwe JOHN EVANS, en de aan dezelve behorende helft in de Plantaadje *Tijrol*, den 4 dito, JAN CORNELIS BREET, zich geschreven hebbende JAN BREET, den 13 dito, en de vrije MARTHA van BREET, gevonden in den Boedel JAN BREET, den 13 dito.

2de Advertentie.

Als voren: de Boedels HANNIBAL DE PARRA, den 12 Julij 1833, M. M. MACHIELSE, den 19 dito, PLANTINA VICTORINA SONCKIS, echtgenote van M. J. GELDERLIN, den 20 dito, de vrije LOUIZA van ESTHER van VAN HEIJST, zich ook genoemd hebbende LOUIZA van ESTHER van VAN DAM, den 23 dito, JOHAN GEORGE CHRIS- TOPH LÖDING, den 2 Augustus dito, RUDOLPH HENDRIK VAN HAEM, den 2 dito, JOHAN GODLIEB AKKERMAN, den 12 dito, JACOBUS FREDRIK RENZ, den 14 dito, HENDRIK ISAAC VIEIRA, den 28 dito, en ESTHER BRANDON, wed. SAMUEL NUNES, den 4 Septem- ber dito.

1ste Advertentie.

En worden uit kracht van het XIV Artikel, der Instructie en Ordonnantie voor opgemelde Kamer goemanend, alle diegenen, welke pretentien tot lasten van voormelden Boedels of Plantagien mogten hebben, alsmede die aan dezelve verschuldigd mogten zijn, aangemaand, om daarvan opgave en betaling te doen binnen den tijd van een Jaar na den

dag dat de voorschrevene Boedels aan de Kamer zijn vervallen, op poene van verstoken te zijn van hun regt en actie tegen voormelde Kamer.

Paramaribo, 17 October 1833.

De Scriba van de Commissie tot de zaken van opgemeld Depar- tement,

R. GOLLENSTEDE.

(39988) De ondergeteekenden zal over zes weken, de dag en datum nader te bepalen, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, op publieke Vendu doen verkoopen:

De PLANTAADJE REES EN CROP, met de daarop staande GEBOUWEN, alsmede tien stuks SLAVEN.

Paramaribo den 18 October 1833.

C. L. JACOT DES COMBES.

SCHEEPSTUDINGEN.

Binnengekomen

Den 10den dezer, het Schip Alexander, Kap. A. S. Cassie, van Rotterdam.

Den 12den, Z. M. Korvet van Oorlog, P. L. AS, Kap. ter Zee Bujs.

Den 16den, het Schip Noord-Holland, Kap. H. K. Ruij, van Amsterdam: Passagiers: de Heeren J. S. Swijt, C. van Mintelen, M. Baismann en Meisvrouw C. J. Prins, huisvrouw van S. J. Content en haar dochtertje J. Content.

Uitgeklard.

Den 15den, de N. L. Am. Briik Cadet, Kap. W. Grover, naar Boston; lading: 242 vaten Malassie.

MENGELINGEN.

HOE MEN ZICH ZELVEN GELIJK- MOET BLIJVEN.

»Wat is de mensch een ding
Vol van verandering!»

zegt vader CAMPUYZEN. Maar het aller- meest worden wij tot deze nitroeping ge- drongen, in tijden van staatkundige omwente- ling en wederomwentelingen, zoo als wij beleefd hebben en nog beleven. Dezelve waren van eenen zoo verschillenden aard, en volgden elkander met zoo veel snelheid op, dat velen, ho: vlug en vlotterend ook in hunne bewegingen, en hoe volijverig in de aanbidding van de opgaande zon, al hunne bekwaamheid en behendigheid noodig hadden, om op kommando regtsom en regtsom-keert te maken. TALLEYRAND is in dit opzigt een meester zonder wederga. Deze oude politicus verstaat het op zijn duimpje, hoe men met alle winden waaijen en zeilen moet, om zich onder de verschil- lende staatsorkanen en de tuimelende baren der onstuimige wereldzee boven water te houden. Zijne staatkundige loopbaan on- derscheidt zich niet door kloekmoedig voorwaarts te streven, maar eerder door behendige retraites, kronkelingen, hinder- lagen en wat meer van dien aard zij. In de mimiek, de gedaante verwisselingen van denzelfden persoon, dat is: om zich zelve volkomen ongelijk te worden, heeft hij heb- waarlijk zoo verre gebracht, dat men naar- welijks ergens zijns gelijken vinden zal. Hij kan elken gelaatstrek vertoonen, en elke kleur aannemen, naar verkiezing, als een levende cameleon, zoodat men bezwaarlijk kan gelooven, denzelfden man voor zich te hebben.

Evenwel is dit geene zoo groote kunst als het wel schijnt. Het voornaamste ge- heim

bestaat hierin, dat men zich eene goede dosis onbeschaamdheid en verloosheid weet eigen te maken, gepaard met de loosheid van den vos en de listigheid der slangen; en ten dien einde zich van alle beginselen van regt, billijkheid en waarheid weet los te rukken, in dier voege, dat men van dien kant door geene gemoedsbezwaren belemmerd, geenerhande kieschheid in het gebruiken d'r middelen, ter bereiking van het voorgestelde doel, bezitte, en daarom trent volkomen de handen ruim hebbe, zonder te blikken of te bloezen. Iemand, met zulke talenten voorzien, kan op het staats tooneel voor alle rollen gebruikt worden; inzonderheid, wanneer de omstandigheden eenigzins medelopen. Want het is hier ook: *fabricando fabri finis*. Als zoo iemand tot de uitvoering van hooge diplomatieke stukken dikwijls geroepen wordt, moet hij wel leeren list tegen list te stellen, zoo als gewoonlijk in de acteurs vereischt wordt bij de representatie van dusdanige stukken.

Maar veel grooter kunst, of liever veel sterker proef van grootheid en kracht van ziel is het, de rol van een eerlijk man *natuurlijk* te spelen, en dat karakter van het begin af t. t. het eind toe vol te houden, of op die wijze zich zelf gelijk te blijven in weerwil van alle tooneels veranderingen in de staatkundige wereld. Hiertoe, in plaats van lofsheid, wordt een sijn en tevens wel bepoeld en stevig gevoel van zedelijke, Godsdienslige en echt Vaderlandsche beginselen vereischt, een' zoodanigen moed en sterkte van geest, dat noch gunst, noch ongenade van Vorst of Volk, noch omkeering van zaken, daarin eenige verandering kan te weeg brengen. Geene andere, dan oorspronkelijke en welgevestigde karakters kunnen tot deze gelijkvormigheid met zich zelf in staat gerekend worden. Want er is hier slechts één weg, en veeltijds een zeer enge, moeilijke weg, die te bewandelen open staat, — die van eerlijkheid, goede trouw, opregtheid; in één woord, die van rechtschapene deugd; — terwijl de eerlooze, de gewetenlooze, of de man zonder beginselen, duizenderlei paden voor zich geopend ziet, die hij naar willekeur kan inslaan, om na te jagen, hetgeen hem begerlijk toeschijnt.

Het is veel ruimer en gemakkelijker rechts of links op de schoonschijnende bijpaden (die er velen zijn) af te wijken, dan zich te bepalen tot dien enkelen smallen weg, dien Godsdiens en zedekunde voorschrijven, en op denzelfden, met een' vasten tred, zonder eenige afwijkingen, voort te gaan, zonder om te zien. Alleen langs dezen weg is het mogelijk in alle gevallen, onder alle omkeeringen en regeringsvormen zich zelf, wat de oorspronkelijke beginselen betreft, gelijk te blijven, schoon zich schikkende naar de omstandigheden of den gang van het werk, zoo veel geschieden kan, behoudens een goed geweten; want hierin moet men zich zelf altoos gelijk blijven, dat men onverzettelijk handele naar zijne overtuiging van eerlijkheid, en een goede consciëntie beware, of op dat artikel niets hoogenoemd late afdingen, maar liever daaraan eigen voordeel, eerambten, magt en uiterlijk aanzien, zelfs het leven, opoffere.

Voorzeker zijn dit zware proeven; maar het kan niet anders, wil men der rechtschapenheid getrouw en zich zelf door alle tijden heen en ten einde toe gelijk blijven. Alleen een *vir justus propositusque tenax* is daartoe in staat. Geen wonder, dat dit getal veeltijds zeer gering is in tijden, wanneer dan de eene partij, dan de andere boven drijft. Velen, die alleen met eigen veiligheid te rade gaan, en voor het overige geene zelfstandigheid van karakter bezitten, laten, in zulke gevallen, zich ligtelijk medeslepen, wordende allen met den vloed heen en weder-gedreven. En hieronder vindt men niet zelden lieden, die het anders niet kwaad meenen en ijverige voorstanders van volksvrijheid, heminnaars van het Vaderland, van verlichting en beschaving, of de belangen der menschheid zich betoonden. Alleen bezitten zij geen moeds of vastheid van geest genoeg, om zich op hun gekozen standpunt staande te houden, bijaldien de zaken tegen hunne verwachtingen of een

weinig buiten den kóers van hunne berekeningen loopen. Alsdan verzaken zij wel in eens hun aangenomen stelsel, gaande somtijds in eene vlag van misnoegdheid tot het tegenoverstaande over, en wordende alzo geheel ongelijk aan zich zelf, of aan hunne te voren zoo luid verklaarde goede beginselen.

Vóór de laatste Fransche omwenteling, verheef al wat redelijk dacht, zoo hier te lande als elders, luidkeels zijne stemmen tegen KAREL DE X met zijne jezuiten, en tegen de staatkunde van METTERNICH en WELLINGTON, die zich verenigden om alle constitutionele beginselen te onderdrukken, en het onbepaald gezag de hand boven het hoofd te houden, of domheid en despotismus op den troon te helpen. Maar nauwelijks was deze drukkende magt verbroken, en begon de volksinval, of souvereiniteit zich te vertoonen, en wel met onstuimigheid en wanorde, of niet weinigen van dezelfde lieden, die zulke ijverige voorstanders van burgerlijke vrijheid enz. geweest waren, hoorde men eene taal spreken, geheel ongelijk aan zich zelf, schijnende met KAREL X c. s. en de domperende staatkunde van M. en W. terug te wenschen, en zelfs liever eenen don MICUR op de troon te zien, dan een constitutionnel bewind; vooral nadat de Belgische opstand, die ons zoo veel leeds berokkend heeft, uitbrak, verwenschte dus het liberalismus in zijn geheel, ook zoo als het den heer VAN DAM VAN ISSELT ergens met veel juistheid bepaald en beschreven had; zeggende, dat het onderscheid tusschen het ware en valsche liberalismus zoo groot is, als dat tusschen WASHINGTON en ROBESPIERE. En tegenwoordig schijnt het wel aan de orde van den dag te zijn, of tot de publieke opinie te behooren, van hetzelfde met verachting te spreken.

Zoo gaat het, als men alleen naar het oogenblik oordeelt, het misbruik van de zaak zelf niet behoorlijk onderscheidt en niet genoeg let op het voorgaande en de gevolgen. Als men geenerhande nevensgaande kwaad, (dat meestal zelfs met de beste zaak vergezeld gaat,) zich wil getroosten, zal men ligtelijk de zaak zelf terstond verwerpen, en alzo beginnen te denken, spreken en handelen, geheel strijdig met zijne te voren verklaarde beginselen. Maar dit is niet het werk van een welberaden en zelfstandig man.

ZONDERLINGE EERBEWIJZINGEN. DOOR DE INWONERS VAN CONGO AAN HUNNE FETICHES BEWIJZEN.

De *Fetiches* der Congo-natie zijn koddige van drie tot zes duim hooge figuren. Zij winden er lorren om en besmeren ze met een rood poeder, dat er als eene korts dik op zit. Op eene belagchelijke wijze offeren zij de eerstelingen van hetgeen hij eet en drinkt aan dezen kleinen afgod. Naarmate men hem de schotels brengt, neemt hij van ieder iets in den mond, kaauwt het wel dooreen, en spuwt het zijnen afgod in het gezicht. Op dezelfde wijze wordt dit gedrocht ook met den eersten mondvol palmwijn bespogen, en zoo toegetakeld blijft de *fetische* staan, zoo lang de tafel duurt.

ZONDERLINGE PIRAMIDEN.

Eene reiziger, op zijnen weg Piramiden van aarde aantreffende, dacht, dat het begraafplaatsen waren; maar de bediende, die hem den weg wees, overtuigde hem weldra, dat in deze plaatsen de mieren haar verblijf hielden. Deze mieren zijn wit, zoo groot als een gastkorrel en zeer vlug. Men vindt maar eenen ingang in hunne woningen. Zij maken zich, met allen spoed, in geheele troepen meester van alles, wat voor deze opening gesmeten wordt.

Een arme schoorsteenvegers jonge veegde in het kasteel van zekere vorstin den schoorsteen, die in hare kamer uitkwam. Toen hij uit den schoorsteen beneden was gekomen, zag hij niemand in de kamer, hij bleef eenige-oogenblikken staan, en beschouwde met vermaak de fraaie stukken huisraad, die er in waren. Maar hetgeen hem het meest behaagde, was een gouden horologie met diamanten bezet, hetwelk op

de nachttafel lag, en hij kon niet nalaten hetzelfde in de hand te nemen. Aanstonds kwam de begeerte in hem op: ach! als gij er toch ook een haddet! Kort daarna zeide hij bij zich zelf: maar indien gij het neemt, dan waart gij immers een dief, foeil! — Ondertusschen voer hij voort; niemand zou het weten. Op eens hoorde hij gedruis in de naaste kamer; schielijk legde hij het horologie weder neer, en haaste zich omweder den schoorsteen in te klimmen. Te huis gekomen zijnde, lag het horologie hem gestadig in de gedachten: waar hij ging of stond, was het hem voor de oogen.

Vergeefs zocht hij zich van deze gedachte te ontdoen; maar dewijl hij den ganschen nacht niet kon slapen, besloot hij weder derwaarts te keeren om het tenemen. Toen hij in de kamer kwam, vond hij er alles zoo stil, dat hij niet twijfelde of hij was alleen. Hij trad bevende voor de nachttafel, en zag bij flauwe maneschijn het horologie er op liggen. Hij stak zijne hand er reeds naar uit, als hij naast hetzelfde nog grooter kostbaarheden vernam: diamanten oorringen, armbanden en anders kleindooden. Zal ik: zeide hij bij zich zelf, terwijl al zijne leden sidderden. zal ik? Maar zou ik dan niet al mijn leven een verfoeilijk mensch zijn? Zou ik ooit iemand wel durven onder de oogen zien? Het is waar; maar ik zou ook op eens rijk zijn; ik zou koetsen en paarden houden; fraaie kleederen dragen, en alle dagen heerlijk leven. En als ik ontdekt wierd? Maar hoe zou ik ontdekt kunnen worden, niemand ziet mij immers? Niemand: ziet God mij dan niet, hij die op alle plaatsen tegenwoordig is? Zoudt gij ooit kunnen bidden, als gij den diefstal begaan had? Zoudt gij wel gerust kunnen sterven!

Bij deze gedachten werd hij door eenen kouden schrik bevangen. Neen, neen, zeide hij, terwijl hij de diamanten weder van zich wierp; veel liever arm en een goed geweten, dan rijk en een booswicht. Met deze woorden haastte hij zich, om denzelfden weg, dien hij gekomen was, weder in te slaan. Doch de vorstin, welker slaapkamer daar naast was, sliep nog niet, had alles aangehoord, en de jongen zelfs bij den maneschijn herkend. Zij deed hem den volgenden morgen bij zich komen, en zeide jegens hem, zoodra hij binnen trad: Waarom neemt gij dan gister avond het horologie en de diamanten niet? De jongeling viel voor haar op de knieën, en kon door ontsteltenis geen woord spreken. Ik heb alles gehoord, vervolgde de vorstin: dank God voor de genade, welke hij u bewezen heeft, om de verzoeking te weerstaan, en draag zorg uwe deugd ook in het toekomstige te bewaren. Van nu af aan, zult gij bij mij blijven; ik zal u voeden en kleeden. Ja, ik zal nog meer doen; ik zal u wel doen onderwijzen, ten einde gij in het vervolg niet meer door zulk eene verzoeking aangevallen wordt. Hij betuigde zijne dankerkentenis, verkreeg eene goede opvoeding; en zijne weldoens'er had de vreugde van hem tot een' goeden, dengdzamen en bekwamen man te zien opwassen.

Lodewijk de elfte, zijnde op het kasteel du Plessis bij Tours, trad tegens den avond af in de keuken, waar hij een' jongen van veertien of vijftien jaren vond, die het spit draaide. Die jonge knaap was vrij wel gemaakt, en gaf door de levendigheid van zijn gelaat gronds genoeg om te denken dat hij tot eene andere bediening konde bekwaam wezen. De koning vraagde hem van waar hij was, wie hij was, en wat hij won? De jonge keukendienaar, die hem niet kende, zeide zonder de minste verlegenheid: ik ben afkomstig van Berrij, ik heet Steven, koksmaat van mijn ambacht, en ik win zoo veel als de koning. Wat wint de koning, vraagt Lodewijk? Zijne onkosten, antwoordde Steven, en ik win de mijne. Dit vrijmoedig en onbedwongen antwoord maakte hem 's konings gunst waardig, die hem tot zijn kamerdienaar aanstelde, en hem in het vervolg zeer veel rijkdom schonk.